

Van 17 tot 21 september vond in de Zweedse stad Malmö de vijfde editie van het Europees Sociaal Forum plaats. Ongeveer tienduizend personen namen deel aan deze Europese anderglobalistische ontmoeting. De aanwezige sociale bewegingen sloten het forum op zondagochtend af met een actieoproep voor 2009. In die oproep staan vier internationale mobilisaties centraal: de anti-NAVO mobilisaties in Straatsburg in de lente van 2009, naar aanleiding van de 60ste verjaardag van het militaire bondgenootschap, de mobilisaties rond de G8-top in Sardinië in juli 2009 en de klimaattegentop in Kopenhagen in december 2009. Voorts nemen de Europese sociale bewegingen zich voor om de acties tegen de neoliberale EU op te drijven. De Vierde Internationale organiseerde in Malmö een meeting rond de opbouw van antikapitalistische partijen in Europa.

Verschillende SAP-leden namen deel aan het Europees Sociaal Forum van Malmö. Ze vertegenwoordigden er hun syndicale delegatie, sociale actiegroep of ngo. Het ACV nam deel met een delegatie van een tachtigtal militanten, de ABVV-jongeren legden een eigen bus in. Ook het Belgisch Sociaal Forum organiseerde een bus met een zeventigtal activisten van divers pluimage. In totaal waren er minstens driehonderd Belgen aanwezig op dit ESF. Niet slecht als je weet dat er in totaal tienduizend personen zich registreerden. Zonder twijfel gaat het dus om het kleinste ESF totnogtoe. Die lagere opkomst had vooral te maken met een hele magere opkomst van het Zuiden van Europa. Te ver, te koud en te duur, hoorde je de mediterrane vertegenwoordigers zeggen. Eén uitzondering op de regel: er waren zeker vijfhonderd Turken aanwezig. Niet toevallig wordt het volgende ESF dan ook in Istanbul georganiseerd in 2010.

Vierde Internationale

Op donderdagavond gingen we op zoek naar de meeting van de Vierde Internationale. Malmö ligt dan wel in Zweden, vanop onze camping keken we uit op Kopenhagen en de brug die beide steden met elkaar verbindt. We werden dan ook ontvangen door zowel de Socialistiska Partiet, de Zweedse

afdeling van de Vierde, als door de de Deense SAP, één van de sterkhouders van de bredere antikapitalistische partij "enhedslisten". Op die meeting sprak ondermeer Aguire, een bescheiden harde werker, sinds lange jaren, achter de schermen van de Franse LCR. In zijn speech, die gruwelijk slecht naar het Engels vertaald werd door een landgenoot van hem, had hij het over de goede kansen voor de nieuwe antikapitalistische partij die onze Franse kameraden aan het opbouwen zijn. Zijn speech was meteen het beste wat we te horen zouden krijgen die avond.

Voorts waren er ook Sören Søndergaard, boegbeeld van de Deense Rood-Groene Alliantie (enhedslisten) en Kristina, een dappere jonge vrouw van de Zweedse afdeling. Voor Noorwegen nam een vrouw het woord die er allesbehalve Noors uitzag. Haar naam was Ana Lopez, een Uruguyaanse vluchteling die meebouwt aan de nieuwe electorale alliantie "Rödt". Eerder verrassend was dan weer de aanwezigheid van Alex Calinicos, ideoloog van de Britse SWP en de internationale stroming IST. Hij had het ondermeer over de crisis in de financiële sector maar wilde –terecht allicht- niet te hoog van de toren blazen als het ging over de opbouw van antikapitalistische partijen in Europa. "To be honest, we've made quite a mess of it", bekende hij over het wedervaren in Respect. Die eerlijke benadering moet je hem wel nageven.

Klimaatverandering

Op zaterdagmiddag werd er betoogd in Malmö. Ongeveer 15.000 mensen namen deel aan de actie. Het werd een hartverwarmende actie, die duidelijk maakte dat het Europese andersglobalisme nog steeds een levendige alliantie van honderden uiteenlopende bewegingen vertegenwoordigt. Net daarin schuilt ook het nut van een Europees Sociaal Forum. Met de SAP zijn we al een heel tijdje erg actief rond klimaatverandering en bijgevolg namen we dan ook een kijkje op de seminaries over dat thema. Opvallend was dat de Scandinaviërs de werkwijze duidelijk herzien hadden en dat seminaries vaak uitmondten in echte overlegvergaderingen in kleine werkgroepen. De uiteenlopende bewegingen tegen klimaatverandering uit Europa kwamen meermaals samen en dachten samen na over de op til zijnde mobilisaties. In december 2009 vindt er in Kopenhagen bijvoorbeeld een uiterst belangrijke VN-klimaattop plaats. Daar moet er na twee jaar van overleg een nieuw klimaatakkoord uit de bus komen. Belangrijk genoeg dus om er een heuse tegentop rond op te zetten. Die tegentop en ook de acties die ermee gepaard zullen gaan worden uitvoerig bediscussieerd tijdens de verschillende meetings op het ESF.

De toekomst van de fora

Er woedt al een hele tijd een debat over de toekomst van de sociale fora. Een tijd geleden gooide Walden Bello, aanvoerder van de wereldvermaarde ngo Focus on the global South een knuppeltje in het hoenderhok. Hij vond dat de loutere forumformule –de open ruimte zeg maar- te liberaal wordt geïnterpreteerd en leidt tot een depolitisering van het Wereld Sociaal Forum en de andere fora. Een forum moet kunnen kant kiezen in de belangrijke sociale strijden die aan de gang zijn, vindt hij. Zo niet, verwijdert het forum zich van die reële strijd en wordt het in feite irrelevant. Dat die kritiek kant raakt en niet in dovemansoren valt, mag blijken uit de vele discussiebijdrage op de site van het Wereld Sociaal Forum.

Ook dit debat werd gevoerd in Malmö. Mooi daarbij is dat een heleboel internationale trekkers van de forabeweging deze discussie blijkbaar belangrijk genoeg vonden om aanwezig te zijn op het ESF in Malmö en zich niet te beroerd voelden om dat debat mee te voeren vanuit de publieksbanken op dat ESF. Mensen als Susan George, Chico Whitacker (founding father van het WSF), Christophe Aguiton, de Britse Hillary Wainwright of onze Belgische Francine Mestrum waren zeer nadrukkelijk aanwezig in de debatten op het ESF. Het debat wordt ongetwijfeld verdergezet op het Wereld Sociaal Forum in het Braziliaanse Belem in januari 2009.

Het vage socialisme

Al bij al was het ESF in Malmö een nuttige Europese bijeenkomst van alle bewegingen die de strijd

willen aanbinden met het internationale neoliberalisme en de Europese Unie als de continentale gangmaker ervan. Buiten de verregaande eensgezindheid, kwamen zeker ook opnieuw belangrijke meningsverschillen aan het licht. Bijvoorbeeld over die godverdomse Europese Unie op die godverdomse bol en de vraag hoe zinvol het is om het vuur te openen op de Unie in een jaar van Europese verkiezingen... Reformisten en revolutionairen, horizontalisten en verticalisten, politieke militanten en do-it-yourself-activisten, socialisten en anarchisten,... allemaal samen en ook weer verdeeld. Affiches van een bedenkelijke stalinistische partij uit Turkije moesten klaarheid brengen: The other world = socialism. Maar de foto die erbij hoorde was van zo'n lage resolutie dat zelfs de vertegenwoordiger van Intal dezelfde bedenking maakte als ik: het doel is socialisme, maar het is allemaal nog een beetje vaag....